

Posta Marianna

Pompásné Dekor Dóra visszavesz a kirakatból

Miért sírsz, nemhogy repesnél, lányom. Neked nem mondja meg a szocializmus, hogy mit tegyél a kirakatba. Én izzadhattam az ünnepnapokon, hogy ha nem veszem meg a világoskék kartont, vagy a mélybordót, akkor a kompozíció ugrott. Ne felejtsük a csillámport se, mert a tavasznak ragyognia kell, az üveg mögött is! Téged nem traktálnak, akkor mit nyavalyogsz. Neked nem kell megmutatnod a műanyag bábukon, milyen egy megbecsült férfi, egy dolgozó nő. Nem kell méltatnod az átlagot – te megugorhatod. Márkaélményt kell adnod? Mi a franc az a márkaélmény, mi vagy te, édeslányom, légiutaskísérő? Vízszől merkan, ki se tudom mondani.

Követhetetlen a sok akció meg angol hablaty, nálunk nem voltak feketepéntekek meg glamúrnapok. Ünnepek voltak, a pusztá kezünkkel építettük a kirakatot. Esténként hungarocellt köptem, te meg huzigálsz azt a táblagépet. Hogy aszongya: háromdél látványterv. Ne gyere a vizuálisnyomás-szöveggel, a mi kirakataink megszólaltak, oktattak, neveltek, ízlést formáltak. A tied mit csinál? Harsog, mint az őszi levelek, merő pucérság, aligruha meg csipke az egész.

Érezted már azt, hogy a kirakat a tied? Ahogy ott álltam a Skála üvegkalitkájában, csak arra tudtam gondolni, hogy építem a jó világot. Hogy itt és most ez a hungarocell kandalló igazi, az én Andrássy úti villámban lobog. Mind az öt szobát egy-egy ilyen leheli be a stukkós mennyezetig, ami alatt ragyog a parketta, a dupla ajtók bent tartják a meleget. A dollárboltból szerzett Grundig mondja a híreket, a Zsolnayban rózsza, a Herendiben Stefánia. Én meg apád mellett ülök abban a csodás burdás ruhában. Persze, sosem volt burdás ruhám – ne is emlékeztess. De lehetett volna, ha apád akkor nem... hagyjuk. Nekem a szívem meg a lelkem is bele volt dekorálva abba a kirakatba.

Tudod, mit, lányom, az egész város egy nagy kirakat. Üveg mindenütt, neoncsillogás, mögötte meg rohad a vakolat. Csak tologatjátok a pixeleket, de a víz a küszöbig ér. Milyen víz? Az özön. Özönlik minden ész nélkül. A vásárlók meg se nézik azt a rohadt kirakatot, csak vesznek, vesznek, vesznek, aztán megy a szemétre, a szemét meg felissza az óceánt. Egyszer majd azt mondják a hírekben, hogy a szemétszigeteken megfeneklett az álomhajó. Meglátod, lesz itt világvége a kirakatokban is. Az lesz ám a feketepéntektizenhárom.

Hol van már az apád, hogy ezt mondassa velem. Apád nem bírta ezt a cirkuszt. Akkor se bírta. Ezerszer mondta neked, hogy csak vicc volt, mikor ledisznózta a párttitkárt, mégis elmondtad

az iskolában. Ki más hibája? Addig nem vagy felnőtt, míg nem vállalod a felelősséget, ha elrontasz valamit. „Pompás elvtárs, ez nem pompás.” Elvették az állását, a lakást, utána bőgtem a kirakatban. „Dórikám, mit áztatod itt a kreppet?” – kérdezték, de tartottam a számat, megtartottam a kirakatot magamnak. Te képes vagy ugyanerre?

A legkönnyebb azt mondani, hogy nem érdekel, lesz más. Lesz persze, másvilág. Elmondom neked, mostanában álmodok. Sokat. A Nyugati téri Skála kirakattal. Ott állok, a hőség átperzsel az üvegen. Ecettel törölgetem, de hiába, látom rajta a vízfoltokat. Azt hiszem, eső, de nem: belülről csapódik ki. Párásodik a város. Aztán a legördülő polipkar-cseppekben villamosok, buszok gurulnak, terpeszkedik a Nyugati. Én a ronggyal a kezemben sikálok, az ecet marja a szemem, de mintha csak gyúlne a víz a városon. És egyszer csak ott állunk bokáig benne az apád, te meg én. És azt mondod, jaj, anya, nem vetted észre, hogy csupa vízcsepp a kirakat? Dehogynem, lányom. Csak megszoktam, hogy mindig jön valami, amit le kell törölni. Furcsa álom, nekem mondod, de minden második este ezt álmodom.

Unom, hogy itt bőgsz a tükör előtt, polipkar-csík a púderes arcodon, igazgatod, törölgeted, újrakened. Nektek minden csak tükör. Szelfifal. Ha én még egyszer kirakatot rendezhetnék, elpakolnék minden műanyagot és berendeznék egy akváriumot. Nem viccelek. Egy szép nagy üvegmedencét, közepén egy székkal. Leülnék benne én, Pompásné Dekor Dóri, a csillámok özvegye. A hajamban színes fólia, körülöttem PET-palackból virágok. Nem örültem meg, ne szakíts félbe. Akkor megállnának azok is, akik ma nem állnak meg. Megállnának a kirakat előtt és csak néznék, hogy ez mi a fene. Interaktív lennék, ez az a szó, ugye. Válaszolnék, nem, mint azok a koszlott műanyagbabák, én megszólalnék. Mondanám: A jövő. Fenntartható kompozíció, újrahasznosított bánat. Erre varrjon gombot az összes Burdaszabó. Aztán kinyitnám a csapatot. Megtelne vízzel az egész. Előbb a cipőmet érné, aztán a szoknyámat, aztán a számat. Nem mozdulnék, hagynám, hadd ragyogjon a fény a vízen át, mint a csillámpor. Nem érdekel, ha már kitalálták, tőlem lehet ilyen performanszizé, de nekem a szívem meg a lelkem is benne lenne. És amikor már nem bugyborékolna fel belőlem semmi, nem harsogna több akció, nem sírna több kirakat, csak lebegnék szépen, mint egy újrahasznosított dekoráció. Az lenne csak a mutatvány. Na nevensz, akkor eredjél, mert elkéssel a francos mítingről. Ha kirúgnak, ki fizeti a szobakonyhát?